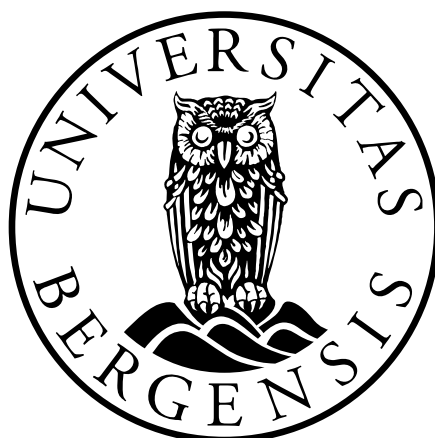

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Budsjettforslag for 2018

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	3
2. Budsjettforslag 2018 for grunnbevilgningen	4
2.1 Rammebudsjett inklusiv rekrutteringsstillinger	4
2.1.1 Strategiske satsninger	4
2.1.2 Formidling.....	9
2.1.3 Særskilte utdanningsatsninger.....	9
2.1.4 Forskerutdanning	11
2.1.5 Personalutvikling	11
2.1.6 Finansiering av tiltakene innenfor rammen	12
2.2 Øremerket budsjett utenfor rammen	15
2.2.1 Media City Bergen – vitenskapelig utstyr.....	15
2.2.2. Rekrutteringsstillinger	16
2.3 Budsjett for instituttinntekter	19
2.4 Budsjett for inntekter til avskrivninger	19
3 Målsetning for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)	19
3.1 Bidrag fra Forskningsrådet	20
3.2 Bidrag fra EU	20
3.3 Andre bidragsinntekter	21
3.4 Oppdrag	21
3.5 Vekstpotensiale	21
4. Langtidsbudsjett	21
4.1 Inntektene	22
4.2 Kostnadene	23
5. Strategiske satsningsområder	24

1. Sammendrag

Både universitetets og fakultetets nye strategiplan danner grunnlag for fakultetets prioriteringer for 2018. Samfunnsfagene skal øke kunnskapen om de sosiale, kulturelle, politiske og økonomiske prosessene som driver samfunnsutviklingen, og sette premisser for forskning på de store samfunnsutfordringene. Fakultetet har som overordnet mål å fremme nyskapende og internasjonalt anerkjent forskning og utdanning som legger viktige premisser i analyse og utforming av samfunnet. Fagmiljøene skal bidra aktivt til vårt samfunnsoppdrag med formidling og deltakelse i den offentlige samfunnsdebatten.

Fakultetet er inne i et generasjonsskifte med mange avganger i den vitenskapelige staben på få år. Det kan være krevende for fagmiljøene, men det gir også et handlingsrom til å gjøre strategiske prioriteringer. Forskningsvirksomheten skal utvikles videre gjennom tiltak for å styrke fagmiljøene og de tematiske og strategiske satsinger. Å rekruttere inn de beste fagpersonene i alle stillinger er et viktig virkemiddel for å nå våre mål.

Fakultetet bidrar aktivt inn i UiBs tverrfaglige sentre og kunnskapsklynger. En viktig og synlig satsing i 2017 har vært realiseringen av Media City Bergen, som den første av UiBs kunnskapsklynger. Å sikre en god etablering av Media City Bergen vil være viktig i 2018. Senter for Klima- og energiomstilling (CET) er tildelt grunnbevilgning og under oppbygging. Fakultetets utdanningstilbud skal ha høy kvalitet og relevans og det er viktig å sikre fortsatt sterk rekruttering til samfunnsfagene, og samtidig ha god gjennomføring. Fakultetets virksomhet og økonomi er i stor grad resultatbasert og i økende grad også avhengig av ressurser fra eksternt finansierte prosjekter.

Forskning - utvikle og styrke aktiviteten

Våre fagmiljøer skal utføre fri og kritisk grunnforskning av høy kvalitet, og bidra til å løse samfunnets utfordringer. Sterke fagmiljøer som bidrar til metode- og teoriutvikling er viktige forutsetninger for å lykkes med å nå universitetets og fakultetets mål. Etableringen av Media City Bergen skal skape et internasjonalt ledende miljø for forskning og innovasjon innenfor mediefeltet. Den samfunnsvitenskapelige forskningen på klima og energiomstilling skal styrkes gjennom opprettelsen av Senter for klima- og energiomstilling (CET). Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap (DIGSSCORE) er en forskningsinfrastruktur som leverer nyskapende verdensledende forskning om samfunn og politikk ved hjelp av de mulighetene som digitaliseringen av samfunnet skaper. Det er et mål for fakultetet å ha fagmiljøer som er på den internasjonale forskningsfronten innen flere felt. Vi skal ansette de beste forskerne gjennom talentutvikling og internasjonal rekruttering. Forskningsrådets evaluering av samfunnsfagene skal utnyttes til å styrke og videreutvikle fagdisiplinene. Fakultetets forskningsaktivitet viser en god utvikling. Omfanget av publisering har vist en fin økning over tid.

Vi har hatt en nedgang i doktorgradsproduksjonen, gjennomføringsgraden kan bli bedre og fakultetet har iverksatt tiltak for å styrke forskerutdanningen ytterligere. Den eksternt finansierte aktiviteten er i vekst, og det arbeides målrettet med motivering og oppbygging av søkere til ERC, samt søknader av større omfang til Forskningsrådet.

Utdanning

Fakultetets strategiske utdanningsmål er å ha sterke fagmiljøer med fremragende utdanning og et stimulerende miljø, hvor man utdanner kandidater med solid fagkunnskap og høy

analytisk kompetanse. De nye studieprogrammene i Media City Bergen er forskningsbaserte og praksisnære, med stort fokus på entreprenørskap og innovasjon. For at dagens studenter skal utdannes til et arbeidsliv i stor endring med høye krav om digitale ferdigheter og avansert IKT-kompetanse, vil fakultetet satse på utvikling av studiefeltet IKT og samfunn. Fakultetet ønsker å være en del av den integrerte lektorutdanningen og et faglig tilbud er utviklet ved Sosiologisk institutt. Det er også et mål å styrke etter- og videreutdanningen ved fakultetet, og nye studietilbud er under utvikling. Gode søkertall og høy gjennomføringsgrad i studieprogrammene er viktige mål for fakultetet. Mer studentaktiv læring og en god faglig – sosial integrering har høy prioritet.

Formidling - aktive bidrag til samfunnsdebatten

God formidling av forskningsaktiviteten ved fakultetet er viktig for den offentlige samtalen og for å rekruttere studenter. Det er også en økende forventning i samfunnet generelt at universitetene skal formidle sin aktivitet. SV-fakultetet har mange dyktige forskere som bidrar aktivt i den offentlige samfunnsdebatten. Vi vil prioritere kompetansehevede tiltak som stimulerer til aktiv mediedeltakelse. I senere tid, og spesielt frem mot stortingsvalget, er data fra Norsk medborgerpanel blitt brukt i en rekke reportasjer i aviser, radio og tv.

2. Budsjettforslag 2018 for grunnbevilgningen

2.1 Rammebudsjett inklusiv rekrutteringsstillinger

Fakultetet arbeider kontinuerlig med å tilpasse virksomheten til gjeldende ressursrammer. Langsiktige prioriteringer mellom lønns- og driftsmidler er nødvendig for å gi robuste rammer for å utvikle den faglige aktiviteten. Fakultetets interne budsjettmodell er tilpasset UiBs fordeling av resultatinntekter for utdanning og forskning til fakultetene. Ressurser fordeles til instituttene etter oppnådde resultater innen forskning og utdanning. Faste vitenskapelige stillinger fordeles etter fakultetets langsiktige rekrutteringsstrategi som vektlegger oppnådde resultater. For å kunne refordele stillinger er det gjort viktige prioriteringer mellom lønns- og driftsmidler de siste årene. Fakultetets samlede resultatinntekter har økt fra 2017 til 2018, men grunnet effektiviseringskutt og omfordelingskutt til strategigjennomføring forventer vi et fortsatt stramt budsjett.

I 2018 vil Det samfunnsvitenskapelige fakultet prioritere følgende tiltak innenfor rammen:

2.1.1 Strategiske satsninger

Fakultetet ønsker å bidra aktivt til å profilere samfunnsfagene som sentrale for å forstå de store samfunnsutfordringene. Fakultetets fagmiljø skal utføre fri og kritisk forskning av høy kvalitet og bidra til å løse samfunnets utfordringer. Det er et mål for fakultetet å ha flere internasjonalt ledende forskningsmiljøer. Vi skal ansette de beste forskerne gjennom talentutvikling og internasjonal rekruttering. Det settes av strategiske midler til å støtte opp om talenter og bygge verdensledende miljøer. Faglig bredde og disiplinær kvalitet skal ivaretas. Sterke fagmiljøer som bidrar til metode- og teoriutvikling er viktige forutsetninger for å lykkes med å nå universitetets og fakultetets mål. Fakultetet vil aktivt bidra inn i UiBs tverrfaglige sentre, kunnskapsklynger og initiativer innen forskning og utdanning.

Hele det samfunnsvitenskapelige fagområdet er nå under evaluering av Forskningsrådet (SAMEVAL). Forskning og utdanning skal ses i sammenheng, og det skal ses spesielt på samfunnsbidragene fra forskningen. Vi vil bruke evalueringen til å styrke og videreutvikle fagmiljøene.

Det foregår omfattende samarbeid i fagmiljøene med anerkjente forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Fakultetets langsiktige strategi er at fagdisipliner og tematiske forskningssatsinger skal bygges gjennom interne ressursprioriteringer og økt ekstern finansiering. Det arbeides systematisk og målrettet for å øke den eksternt finansierte aktiviteten. For å stimulere fagmiljøene til å søke eksterne midler har fakultetet vedtatt å forsterke tildelinger til større prosjekter ved å gå inn med egenandeler i form av rekrutteringsstillinger. For å sikre gjennomsliktighet og forutsigbarhet er det utarbeidet en oversikt over både universitetets og fakultetets bidrag inn mot de ulike utlysningene (vedlegg1)

Media City Bergen

Ambisjonen for Media City Bergen (MCB) er å skape et internasjonalt ledende miljø for innovasjon og kunnskapsutvikling innenfor mediefeltet. Forskningsaktiviteten i MCB er betydelig. Klynge samarbeidet har dannet grunnlag for utvikling av nye eksternt finansierte forskningsprosjekter, og det arbeides aktivt med flere søknader. Bl.a arbeider Institutt for informasjons- og medievitenskap sammen med de andre klyngepartnerne med å utvikle søknad til neste års utlysning av Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI).

Utdanningstilbudene er avgjørende for å realisere ambisjonene i Media City Bergen. De tre nye profesjonsorienterte bachelorprogrammene med tilhørende masterprogram startet opp i august med svært gode søker- og opptakstall. De praktisk- og teknologiorienterte studieprogrammene har høy arbeidslivsrelevans og tilgang til høyteknologi og kunnskap gjennom nært samspill bedriftene.

Gjennomføringen av de nye studieprogrammene krever en høyere grad av finansiering enn de tidligere studieprogrammene. Hoveddelen av utstyrsinvesteringene blir gjort i 2017, mens noen større investeringer ble utsatt til 2018. Institutt for informasjons- og medievitenskap har skissert et behov for 10 faste vitenskapelige stillinger til undervisningsaktiviteten i MCB. Instituttet har i dag åtte faste stillinger som går inn i klyngen. Fem av disse er allerede finansiert av fakultetet, mens tre av stillingene er midlertidig finansiert av universitetsdirektøren ut 2017. Fra 2018 vil også disse stillingene finansieres innenfor fakultetets ramme. Gjennom tildeling av studieplasser øremerket Media City Bergen har fakultetet fått økt sin budsjettamme slik at en permanent finansiering av de tre stillingene er dekket inn. Økte studieplassinntekter og undervisningsbidrag fra klyngepartnerne skal også dekke det økte behovet for praksislærere knyttet til de nye studieprogrammene. Det øvrige undervisningsbehovet dekkes midlertidig ved at Institutt for informasjons- og medievitenskap går inn med ekstra undervisningsressurser tilsvarende to årsverk ved å omprioritere ressurser og øke stabens undervisningsbelastning. Instituttets vurdering er at det fra 2020 vil være en underdekning på to vitenskapelige årsverk i forhold til å dekke det skisserte undervisningsbehovet. For å sikre en tilstrekkelig finansiering av Media City Bergen på lengre sikt, er det behov for flere studieplasser i høyere finansieringskategori. I UiBs innspill til statsbudsjettet for 2018 har 20 studieplasser i kategori A til masterprogrammene i Media City Bergen første prioritet.

Det er et mål at Media City Bergen skal være en viktig ressurs for hele universitetet. I 2018 vil det arbeides aktivt med å styrke samarbeidet mellom Media City Bergen og flere av fagmiljøene ved fakultetet og UiB for øvrig.

Klima og energiomstilling

Samfunnsvitenskapelig klimaforskning og forskning på energiomstilling er et sentralt satsingsområde for fakultetet. Opprettelsen av Senter for klima- og energiomstilling (CET) i 2016 har bidratt til å styrke fakultetets innsats på feltet. CET har fokus på klimatiltak, klimaeffekter og energiomstilling og skal gjennom forskning utvikle, analysere og evaluere strategier og prosesser for en bærekraftig klima- og energiomstilling.

Flere institutter og etablerte miljøer ved fakultetet bidrar inn i CET, bl.a er prosjektet SpaceLab, og infrastrukturen Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap (DIGSSCORE) viktige ressurser. Senteret har forskningsprosjekter som fokuserer på bærekraftig byutvikling, holdninger og preferanser, klimatilpassing, energisystem, elektrifisering, virkemiddelbruk, karbonprising etc. med deltakelse fra flere fakulteter. Den tverrfaglige forskningen skal videreutvikles ved å bygge på eksisterende relasjoner og samarbeid ved UiB, særlig med Bjerknessenteret, Uni Research og Norges Handelshøyskole (NHH).

I 2017 fikk senteret en grunnbevilgning på 6 millioner årlig fra Kunnskapsdepartementet. Sammen med eksternt finansierte prosjekter gjør dette senteret i stand til å ta på seg koordinatorfunksjon for forskning på klima og energiomstilling, etablere institusjonelle nettverk ved UiB og med eksterne aktører, samt spille en aktiv rolle i formidling på fagfeltet. Ambisjonen er å etablere forskningen i den europeiske elitedivisjonen på dette feltet. Det er utarbeidet en søknad til Bergens forskningsstiftelse (BFS) om en tildeling som gir mulighet til å etablere og styrke toppforskningsgrupper for å utføre integrert forskning som kobler modellering, samfunnsmessige prosesser og virkemidler. En tildeling fra BFS vil kreve en tilsvarende egeninnsats fra UiB, blant annet i form av rekrutteringsstillinger.

Styrking av fakultetets IKT-satsing

Det er et stort behov for økt kunnskap og kompetanse i IKT på alle områder i samfunnet fremover. Evnen til å utvikle og ta i bruk ny teknologi, vil være en svært etterspurt kompetanse i fremtidens arbeidsmarked. Dette er også bakgrunnen for at regjeringen tildelte midler til 250 nye studieplasser til IKT i budsjettforliket i 2017. Fakultetet fikk 15 av disse studieplassene til å øke opptaket av studenter på studieprogrammet for henholdsvis informasjonsvitenskap og medie- og interaksjonsdesign. Videre er det og en økende oppmerksomhet knyttet til sosiale, kulturelle, estetiske og etiske aspekt ved informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Fakultetet har flere studietilbud innen feltet. I tillegg til disiplinen informasjonsvitenskap, er det de to tverrfakultære BA-programmene kognitiv vitenskap og IKT, samt det nye studieprogrammet i medie- og interaksjonsdesign. Økte inntekter gjennom de nye studieplassene vil bl.a. gå til å styrke og videreutvikle studietilbudet på disse områdene. Det er også et mål å styrke IKT-kompetansen også i andre studieprogram ved fakultetet. Videre utredes et mulig samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet Mat.Nat-fakultetet og NHH om undervisningstilbud innen finans og IKT.

DIGSSCORE- Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskapelig forskning

I 2015 ble fakultetet tildelt 20 millioner fra Bergen forskningsstiftelse (BFS) til en styrking av *Medborgerpanelet* og etablering av en nyskapende kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskapelig forskning, Digital Social Science Core Facility (DIGSSCORE). Fakultetet har fulgt opp tildelingen fra BFS og bidrar med driftsmidler, stillinger, lokaler, infrastruktur, overhead og utstyr. Høsten 2016 flyttet DIGSSCORE inn i nyoppussede lokaler i Sofie Lindstrøms hus og den nye Medborgerlaben med tilhørende fasiliteter ble tatt i bruk. DIGSSCORE fasiliteten har åpnet nye muligheter for eksperimentell samfunnsvitenskapelig og tverrfaglig forskning.

Hovedformålet med DIGSSCORE er å utnytte mulighetene som digitaliseringen av samfunnet skaper til å generere data som gir ny og viktig kunnskap om de store samfunnsutfordringene. Hovedsatsingene i dag er på (1) Migrasjon, ekstremisme og menneskerettigheter; (2) Klima og miljø; (3) Tillit og deltagelse; (4) Grunnforskning innen adferdsfeltet; (5) Samfunns-helse. I tillegg driver DIGSSCORE-konsortiet aktiv digital metodeutvikling og –læring og utstrakt internasjonalt vitenskapelig nettverksarbeid innen feltet.

DIGSSCORE er en infrastruktur for hele fakultetet og er den største satsingen på generering av digitale data innen samfunnsvitenskapen ved universitetene i Norden. Kjernefasiliteten benyttes i dag av forskere og forskningsgrupper fra hele SV-fakultetet og fra store deler av UiB, samt flere eksterne samarbeidspartnere. DIGSSCORE ønsker å bidra aktivt inn mot fakultetets IKT-satsing gjennom utvikling av forskningsmetode og opplæring i digitale verktøy.

Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE)

Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE) driver forskning som styrker den konkurransepolitiske kompetansen i Norge. Senteret gir fagmiljøene ved UiB, NHH, Konkurransetilsynet og Universitetet i Oslo en plattform for faglig interaksjon og rekruttering til feltet. Senterets faglige ledelse har sin tilhørighet ved Institutt for økonomi. BECCLE ble etablert i 2011, og som en premiss ved opprettelsen ble en evaluering gjennomført i 2015. Evalueringen viste at senteret har gitt betydelige faglige bidrag til det konkurransepolitiske feltet og Universitetsstyret vedtok å videreføre BECCLE for perioden 2016-2020. Senterets organisatoriske og finansielle rammer innebærer at UiB dekker senterets husleiekostnader og UiB og NHH viderefører et årlig driftstilskudd. For fakultetet innebærer dette en videreføring av frikjøp av faglig lederstilling så lenge vedkommende er tilsatt ved fakultetet, samt bidrag av administrative tjenester til BECCLE.

Globale samfunnsutfordringer

Universitetets strategiske satsing på «Globale samfunnsutfordringer» vil ha fokus på migrasjon, helse og ulikhet. Dette er tema som i stor grad er dekket innenfor forskningen som foregår ved fakultet, og fakultetet vil bidra aktivt inn mot satsingsområdet.

Utviklingsrelatert forskning er en bred faglig aktivitet som inngår i alle våre fagmiljø. Fakultetet har over mange år prioritert dette forskningsfeltet gjennom stillinger og utdanningstilbud, og har oppnådd flere prestisjetunge prosjekter, bl.a ERC Advanced Grant prosjektet *Egalitarianism: Forms, Processes, Comparisons* ved Institutt for sosialantropologi.

Universitetets satsing på verdensledende miljøer har gitt fakultetet anledning til å støtte opp om det internasjonalt ledende forskningsmiljøet på dette fagfeltet og rekruttert inn en verdensledende forsker som fra i høst skal videreutvikle og bygge opp en forskningsgruppe innenfor temaet globalisering, klasse og ulikhet.

Forskning på internasjonal migrasjon og etniske relasjoner står sterkt ved fakultetet, organisert gjennom IMER-nettverket. Fakultetet vil støtte opp om søknadsutvikling på dette feltet. Her vil det komme aktuelle utlysninger både i Horizon 2020 og i Forskningsrådets nye forskningsinnsats for temaområdene arbeid, helse, inkludering, migrasjon, oppvekst og velferd..

Fakultetet er gjennom Institutt for sammenliknende politikk også involvert i Centre on Law & Social Transformation i samarbeid med Det juridiske fakultet og Chr. Michelsens Institutt (CMI). Forskere ved fakultetet samarbeider med global helse-miljøet ved Det medisinske fakultet, samt miljøer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Velferd, arbeid og migrasjon (VAM)

Fakultetet har over flere år hatt stor aktivitet innen VAM-forskning. Aktiviteten har vært finansiert både gjennom egne prioriteringer, og strategiske midler fra UiB. Fakultetet har også flere større eksternt finansierte prosjekter, og et godt samarbeid med Uni Research Rokkansenteret på dette feltet.

Gruppe for trygdeøkonomi ved Institutt for økonomi har fakultetets største eksternt finansierte prosjekt. Gruppen har hatt finansiering fra Forskningsrådet siden 1990-tallet og ble evaluert i 2014. Gode evalueringer av Gruppe for trygdeøkonomi gav grunnlag for at finansieringen fra Forskningsrådet nå er forlenget med ytterligere tre år. Finansieringen fra Forskningsrådet er noe lavere enn tidligere, og for å opprettholde aktiviteten på samme nivå som før, er fakultetet inne med en egenandel og finansierer bl.a. en fast vitenskapelig stilling i prosjektet. Finansieringen går ut 2018 og de faste stillingene må fra 2019 finansieres innenfor fakultetets ramme dersom man ikke får videreført den eksterne finansieringen.

Som en del av UiBs strategi planlegges det å etablere en helseklynge i løpet av strategiperioden. Det vil være gode muligheter for alle fagmiljøene ved fakultetet å bidra inn her.

Senter for barnevernsforskning

Ved Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap ble det i august 2017 åpnet et senter for barnevernsforskning «Centre for Research on Discretion and Paternalism». Et sentralt tema er myndighetenes bruk av makt mot sine borgere, og begrunnelsene til statlige inngrep i folks liv. Senteret skal gjøre komparativ forskning mellom nasjoner, systemer og enkeltpersoner, og inkluderer forskere over hele verden. Senteret ledes av Marit Skivenes som har skaffet finansiering til senteret gjennom sitt ERC Consolidator Grant prosjekt, et FRIHUMSAM-prosjekt, samt prosjektmidler fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. Fakultetet bidrar inn i senteret med to rekrutteringsstillinger og en forskningskoordinator. Senteret er en del av Centre on Law & Social Transformation og har Høgskulen på Vestlandet og NHH/Choicelab som samarbeidspartnere.

Marin forskning

UiBs marine satsing er organisert innenfor Det matematisk naturvitenskapelige fakultet, som skal ivareta og koordinere et tverrfaglig perspektiv. Det legges opp til fem tematiske satsingsområder innenfor UiB marin som vil knytte til seg forskere fra ulike fakulteter/institutter. Fakultetet vil kunne bidra innenfor flere av disse tematiske områdene, bl.a. under satsingens tematiske område *Forvaltning av havområder og marine ressurser*. Institutt for sosialantropologi har et sterkt forskningsmiljø på Stillehavsområdet med fokus på utfordringer som blir skapt av klimaendringer og stigende havnivå. Andre institutt er også involvert i marin forskning.

2.1.2 Formidling

God og aktiv formidling av forskningsaktiviteten er sentralt for å bidra til den offentlige samtalen, vise samfunnsfagenes relevans og sikre god rekruttering til fagene. Dette arbeidet prioriteres av fakultetet gjennom ulike tiltak, bl.a. ved utdeling av en årlig formidlingspris og ved støtte til kompetansehevende tiltak som stimulerer til aktiv mediedeltakelse. Fakultetet ser frem til å ta i bruk den nye infrastrukturen i Media City Bergen og de muligheter som ligger i universitetets nye lærings- og formidlingslab.

Det er viktig at det finnes administrative ressurser som sikrer en god profilering av virksomheten overfor de relevante målgruppene. En kommunikasjonsrådgiver fra Kommunikasjonsavdelingen har fra 2017 hatt sin arbeidsplass ved fakultetet og jobbet aktivt med profilering av virksomheten i fagmiljøene. Fakultetets vurdering er at denne ordningen har gitt formidlingsarbeidet ved fakultetet et betydelig løft og vi ser det som svært viktig at denne ordningen videreføres.

2.1.3 Særskilte utdanningssatsinger

Fakultetets strategiske utdanningsmål er å ha sterke fagmiljøer med fremragende utdanning og et stimulerende miljø, hvor man utdanner kandidater med solid fagkunnskap og høy analytisk kompetanse. Gode søkertall til studieprogrammene viser at fakultetet har et attraktivt utdanningstilbud.

I UiBs strategi fremheves det at kunnskapsklynger skal brukes aktivt til å utvikle nye utdanningsløp og utdanningsformer. Medieklyngen er en prototype i den sammenheng med oppstart av de nye profesjonsorienterte studieprogrammene. Studieprogrammene er knyttet til sterke forskningsmiljø, og er samtidig praksisnære. Entreprenørskap og innovasjon skal ha stort fokus. Nye pedagogiske undervisningsformer tas i bruk og studentene skal få omsatt akademisk kunnskap i praksis hos klyngebedriftene.

I 2017 har Sosiologisk institutt, i tillegg til å gi et tilbud i samfunnskunnskap som del av HF-fakultetets integrerte lektorprogram i fremmedspråk og nordisk, arbeidet med å utvikle et eget integrert lektorprogram i samfunnskunnskap. Søknad om oppretting av lektorprogrammet er sendt til behandling i UiBs sentrale utdanningsutvalg. Oppretting av et slikt tilbud forutsetter tilstrekkelig finansiering med tilførsel av nye studieplasser.

I sommer fikk SV-fakultetet tildelt 15 nye studieplasser innen IKT-feltet, og fakultetet ser det som viktig å stimulere til videre satsing på IKT-relevante utdanningstilbud.

En høy gjennomføringsgrad i studieprogrammene er et viktig mål for fakultetet. En tiltaksplan for studentnær oppfølging ble vedtatt i fakultetssyret i april 2017. Her ble det blant annet foreslått å innføre mer obligatoriske øvelser for å øke studieintensiteten og leveransekravet tidlig i løpet, å iverksette tiltak for bedre sosial integrering, å gi studentene flere tilbakemeldinger på arbeid underveis i løpet og å bygge studentenes selvtillit gjennom et større fokus på ferdigheter og arbeidsrelevans.

Det ble i 2017 satt av utdanningsstrategiske midler til bruk for å utvikle studiekvalitet og -tilbud i fagmiljøene, særskilt rettet mot tiltak for økt gjennomføring og tettere studentoppfølging, praksis i utdanningene, etter- og videreutdanning og overførbare rekrutteringstiltak. Fakultetet vil fortsette ordningen med utdanningsstrategiske midler for å stimulere til god studiekvalitet og studietilbud med høy relevans.

Faglig-sosial integrering i det akademiske fellesskapet er også viktig for å hindre frafall. Flere fagmiljøer har allerede satt i gang gode tiltak, blant annet mentorordninger, midtveisevalueringer, masterutvalg og faste møter med fagutvalgene. I 2017 har fakultetet arbeidet særskilt med mottak og integrering i første semester. Fakultetet har ansatt over 40 gruppeledere som har arrangert diverse mottaksarrangementer og faglig-sosiale tilbud for nye studenter.

Vi vil arbeide offensivt for å rekruttere de beste søkerne til våre fag, og styrke kontakten med videregående skoler. Vi arbeider kontinuerlig med å forbedre informasjon rettet mot potensielle søkere gjennom å styrke formidlingen av studietilbudene på web. Å sikre god rekruttering til masterprogrammene vil ha høy prioritet. I tillegg vil vi arbeide målrettet med å sikre bedre rekruttering til de bachelorprogrammene som over tid har hatt lave søkertall i samordnet opptak.

Det er et strategisk mål å styrke etter- og videreutdanningen ved fakultetet. I to omganger har fakultetet lyst ut strategiske midler til satsing på etter- og videreutdanning, noe som foreløpig har resultert i at to av våre fagmiljø har utviklet nye tilbud. Institutt for sosialantropologi har utviklet et emne med tittelen «Flerkulturell forståelse og kommunikasjon» med planlagt oppstart vår 2018. Sosiologisk institutt planlegger et kurs med oppstart høst 2018 som også vil være rettet mot mennesker som arbeider med innvandrere i skole, barnehage, helsesektor, NAV, asylmottak, politi, fengsel m.m. Planen er å utvikle to 15 studiepoengs kurs med mulighet for å bygge ut til en erfaringsbasert mastergrad. Institutt for sammenliknende politikk tilbyr et nytt kurs fra høsten 2017 med tittelen «Organisering for samfunnssikkerhet og krisehåndtering. Terrorisme og terrorbekjempelse».

Fakultetet har under utredning to nye tverrfaglige studietilbud. En integrert master i filosofi, politikk og økonomi (PPE), som er et mulig samarbeid mellom Institutt for økonomi, Institutt for sammenliknende politikk og institutter på HF-fakultetet. Videre utredes muligheten for et samarbeid med mat.nat-fakultetet og NHH om et masterprogram i finans og IKT.

I løpet av sommeren 2017 har det kommet en avklaring fra KD vedrørende tolking av egenbetalingsforskriften. Departementets syn er at gratisprinsippet skal tolkes strengt, og vi kan ikke lenger kreve egenbetaling for feltkurs. Feltkurs er et grunnleggende element i bachelorprogrammet i geografi, og fakultetet vil arbeide for å sikre at dette tilbudet videreføres for studentene.

2.1.4 Forskerutdanning

Fakultetet fortsetter arbeidet med å gi kandidatene gode vilkår for å gjennomføre doktorgradsarbeidet. Vi oppnådde 19 doktorgrader i 2016, til sammenligning hadde vi 28 disputaser i 2015, 15 disputaser i 2014, og 23 disputaser i 2013. I 2017 har det per 1. september blitt avholdt 11 disputaser. I tillegg har 9 kandidater nylig levert avhandlingen og ligger an til å disputere i 2017. I 2016 fikk 3 PhD- kandidater og 1 Dr.philos kandidat sine avhandlinger underkjent. Hittil i 2017 er det 1 underkjenning.

Fakultetet har utfordringer med frafall i doktorgradsprogrammet. Både antall kandidater som skrives ut av programmet og antall underkjenninger er høyere enn vi ønsker. I 2016 ble det derfor nedsatt en arbeidsgruppe som fikk i mandat å se på hvordan SV-fakultetet kan jobbe for å bedre gjennomføring og hindre frafall i doktorgradsprogrammet. Arbeidsgruppen foreslo i sin rapport tiltak knyttet til veilederrollen, forskergrupper og opplæringsdelen. I tillegg ble det foreslått tiltak knyttet til rekruttering, medarbeidersamtale og karriereplanlegging. Tiltakene er nå tatt inn i de utfyllende retningslinjene for PhD-utdanningen ved fakultetet og implementeringen av disse vil ha høy prioritet fremover. Fakultetet vil i 2018 også prioritere å sikre at vitenskapelige ansatte får tilbud om god veilederopplæring før de går inn i veilederrollen.

2.1.5 Personalutvikling

Fakultetets strategiplan for 2016-2022 angir mål for fakultetet som organisasjon og arbeidsplass, og følgende scenario er skissert: *«I 2022 har fagmiljøene ved fakultetet realisert Norges mest spennende og dynamiske samfunnsvitenskapelige miljø for utdanning og forskning, og internasjonalt er fakultetet i forskningsfronten på flere felt».*

Scenarioet forutsetter en aktiv rekrutteringspolitikk hvor fakultetet tiltrekker seg de beste forskerne gjennom talentutvikling og internasjonal rekruttering. I tillegg må det arbeides aktivt for at forskerkarrieren blir attraktiv og forutsigbar.

Fakultetet er nå midt inne i et generasjonsskifte med mange avganger og nyrekruttering. Dette er krevende for fagmiljøene, men gir også en mulighet for å gjøre strategiske prioriteringer og bedre kjønnsbalansen. Rekrutteringsplanen som ble vedtatt av fakultetsstyret våren 2017 skisserer en rekke tiltak for å styrke rekrutteringen til faste vitenskapelige stillinger, med særlig fokus på internasjonale søkere. Her skisseres også tiltak som skal legge til rette for gode vilkår for karriereutvikling for postdoktorene, bl.a. for å gjøre dem i stand til å hevde seg i internasjonal konkurranse om faste stillinger. Implementeringen av tiltakene i rekrutteringsplanen vil ha høy prioritet i 2018.

En av våre viktigste utfordringer er å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Fakultetet vil følge opp UiBs handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold og implementere de tiltak som er vedtatt. I tillegg til likestillingsmidler som utløses sentralt, vil fakultetet støtte opp om tiltakene med egne midler.

Arbeidsmiljøet angår alle ansatte og er en viktig innsatsfaktor for å nå de mål fakultetet har satt seg innen undervisning, forskning og formidling. Høsten 2016 ble arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen ARK gjennomført på alle enhetene ved fakultetet. Undersøkelsen er i etterkant fulgt opp av lederne, verneombud og ansatte gjennom utvikling av tiltak knyttet til

både bevarings- og forbedringsområder. Arbeidet er oppsummert i enhetenes HMS-handlingsplaner og vil være et viktig grunnlag for arbeidsmiljø-satsinger og organisasjonsutviklingstiltak ved fakultetet fremover.

Fakultetet vil prioritere å legge til rette for god lederutvikling for ledere på alle nivå. Alle ledere skal ha opplæring i både strategisk ledelse og i personalledelse og medarbeideroppfølging. Også forskningsledere/prosjektledere for store prosjekter skal få tilbud om lederopplæring. Det skal tilbys god lederstøtte på alle felt.

Fakultetet skal ha relevant og høy administrativ kompetanse og rutiner som støtter opp om den faglige virksomheten i fagmiljøene. Det arbeides aktivt med å følge opp digitaliseringen, videreutvikle de administrative tjenestene og sikre god ressursutnyttelse.

2.1.6 Finansiering av tiltakene innenfor rammen

Tiltakene innenfor rammen finansieres gjennom refordeling av rekrutteringsstillinger og omdisponering av driftsmidler og strategiske prioriteringer. Prognosene for 2018 viser økning i resultatinntekter, men et fortsatt stramt budsjett. Det vil være viktig for fakultetet å få lyst ut noen faste stillinger i 2018 for å kunne opprettholde aktiviteten.

Tabell 1 gir oversikt over fakultetets budsjett for 2017 og konsekvensjustert budsjett for 2018 med forventede inntekter basert på kjente og vedtatte endringer. I tillegg er forslag til tiltak utenfor rammen lagt inn i tabellen.

Tabell 1

	Budsjettforslag GB for Inntekter Det samfunnsvitenskapelig fakultet (tusen kr)	Budsjett 2017	Budsjett 2018 konsekvensjuster t	Endring
1.1	Basis	121 556	124 580	3 024
1.2	Resultatmidler utdanning	79 576	82 111	2 535
1.3	Resultatmidler forskning	14 544	16 773	2 229
1.4	Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	48 558	52 227	3 669
2	Øremerkede midler annet	19 012	9 452	-9 560
3	Instituttinntekter	2 675	2 675	
4	Avskrivningsinntekter	4 000	4 000	
	Sum grunnbevilgning	289 921	291 818	1 897
1.1	Foreslått endring basis (spesifiseres)			
	Foreslått endring rekrutteringsstillinger :			
1.4/1. 5	Halvårsvirkning for 9 rekrutteringsstillinger		3 858	3 858
2.0	Foreslått endring i øremerkede midler annet (spesifiseres)			
	Vitenskapelig utstyr (MediaCityBergen)		2 500	2 500
3.0	Foreslått endring i Instituttinntekter	2 675	3 200	525
4.0	Forslag til endring i avskrivningsinntekter	4 000	500	- 3 500
	Sum budsjett inkl. foreslått endring	296 596	301 876	5280

1-4	herav disponert til investeringer, inkl. øremerket	2500	5000	2500
1-4	herav foreslått endring i disponert til investeringer, inkl. øremerket			

Basis

En økning i basistildelingen på kr 3 024 000 består av kr 3 055 000 for videreføring av nye studieplasser tildelt før 2017, samt studieplasser som ble tildelt i revidert nasjonalbudsjett høst 2017, overføring av midlert til en professorstilling kr 1 422 000, og effektiviseringskutt fra departementet og omfordeling til UiBs strategi, på til sammen kr - 4 492 000. Lønns- og priskompensasjon kommer i tillegg med kr 3 039 000.

Resultatinntekter utdanning og forskning

Fakultetet har fått en økning i resultatinntekter for utdanning på kr 2 535 000 inkl lønns- og priskompensasjon som følge av økt studiepoengproduksjon. Videre får fakultetet en økning i resultatinntekter knyttet til forskning på kr 2 229 000. Dette skyldes økning både i publikasjoner og i eksternt finansiert aktivitet i alle finansieringskategorier.

Øremerkede midler rekrutteringsstillinger

Ettersom perioden for tidligere tildelte stipendiatstillinger utgår i 2018 er fakultetets ramme redusert med halvårsvirkning for 6 stipendiatstillinger. Samtidig skal fakultetet ha inntekt for halvårsvirkningen for 4 nye stipendiater som ble tildelt i 2017, og helårsvirkning av ytterligere 4 stipendiater tildelt utenfor budsjettsaken (3 til prosjektet SLATE og en til oppbygging av forskningsfeltet Governance). Beløpet kr 3 669 000 består av kr 2 286 000 til nye rekrutteringsstillinger, en lønns- og priskompensasjon på kr 1 383 000, inklusiv justering av satser.

Øremerkede midler annet

Fakultetet får tildelt kr 9 452 000 i øremerkede midler til følgende formål i 2018:

- Nordområdesatsing har fått kr 262 000 i driftsstøtte i fire år med virkning fra 2015.
 - Institutt for sosialantropologi får tilskudd til finansiering av F Barth-stipendet kr 324 000.
 - Frikjøpsmidler for hovedverneombud ved UiB tilsvarende 100 % stilling på kr 664 000.
 - I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2015 ble det tildelt kr 1 027 000 i fire år til klima, som finansierer en stipendiatstilling innenfor klima.
 - Senter for klima og energiomstilling (CET) kr 6 150 000.
 - Koordinatorstilling senter for klima og energiomstilling fire år f.o.m. 2017 kr 1 025 000.
- Lønns- og priskompensasjon for 2018 er inkludert i disse satsene.

Øremerkede bevilgninger som ikke blir videreført i 2018 er finansiering av en stilling knyttet til ERC prosjektet ved sosialantropologi på kr 791 000 og den midlertidige finansieringen av 3 stillinger på kr 2 400 000 knyttet til Media City Bergen er avsluttet. Den ekstraordinære utstysbevilgningen til Media City Bergen på kr 6 600 000 var kun gitt for 2017. Fakultetets konsekvensjusterte ramme inklusive foreslåtte endringer er kr 303 376 000. Inkludert i rammen er ekstra inntekter tilsvarende kr 3 200 000, og avskrivningsinntekter på kr 500 000.

2.2 Øremerket budsjett utenfor rammen

2.2.1 Media City Bergen – vitenskapelig utstyr

For å realisere utdannings- og forskningsplanene i Media City Bergen kreves investeringer i teknisk infrastruktur utover det som er inkludert i leieavtaler med Entra. Det meste av investeringene ble tatt over 2017 budsjettet, men noe ble utsatt til 2018. Innkjøp av styringssystem og linjekontroll, samt infrastruktur til forskningslaben har vært sentralt i planleggingen av UiBs aktivitet i klyngen. I forbindelse med UiBs behandling av budsjettet for 2017 ble det besluttet å spre investeringer noe over tid, og dette ble utsatt til 2018.

Linjekontroll

Linjekontroll er styringssystemer som muliggjør samarbeid på tvers i klyngen og som gjør oss i stand til å kunne benytte klyngens fasiliteter til å f.eks styre sendinger fra UiBs Aula fra kontrollrommene i MCB. UiB har også sammen med TV2, NRK og BT lagt opp til en felles infrastruktur med "live-punkter" rundt omkring i MCB sine fellesområder i huset og utenfor, som kan benyttes til UiBs arrangementer som da kan streames direkte og kontrolleres fra kontrollrom i klyngen.

Infomedias primærbehov er i første omgang å få mulighet til å rute signaler internt instituttets lokaler i Media City Bergen. På denne måten frigjøres ressurser ved at studio og kontrollrom kan styres uavhengig av lokasjon. Det er svært viktig at utstyret koordineres med de andre klyngepartnerne i valg av teknologi og må være en løsning som sikrer at resten av UiB (KA/DiGUiB/Universitetsaulaen evt. andre) kan bygge videre på systemet.

Vi ber om kr 1 500 000,- til innkjøp av styringssystem og linjekontroll

Forskningslab

Etablering av avansert teknologisk infrastruktur og fasiliteter for medie- og informasjonsteknologisk forskning og utdanning viktig for å nå ambisjonene i klyngen. Forskningslaben skal stimulere studenter og forskere til ny innsikt og originale løsninger på området for medieteknologier. Den skal fremme studentdrevet innovasjon. Dette krever en state-of-the-art sandkasse for utforskning av nye teknologiske muligheter for journalistikk, fjernsynsproduksjon, interaksjonsdesign og flere andre fagområder. Der må det finnes eksemplarer av ledende konsumentteknologier, slik som droner, 3D-printere og behavioural research-lab. I laben skal man utforske nytteverdien av et "emerging" teknologiområde innenfor det mediefaglige området. Det gjelder kunstig intelligens (AI) og design av grensesnitt for journalistiske og fortellermessige formål. Kunstig intelligens er i ferd med å bli eit "verktøy" med økende relevans for ulike samfunnsområder, og slike kunstig intelligens-verktøy blir stadig mer tilgjengelige gjennom rask utvikling av ny programvare. Teknologien vil stå sentralt i utvikling av prosjekter om eksterntfinansiering.

Rommet og utstyret som er tilgjengelig der skal stimulere til tverrfaglige innsikter, og kombinasjonsmuligheter som de ulike fagfeltene ikke ville oppdaget hver for seg. Noen prosjekter ligger tett på bransjens behov, mens andre utforsker nye og ukjente muligheter.

Vi ber om kr 1 000 000 til utstyr til forskningslab.

2.2.2. Rekrutteringsstillinger

Stipendiater og postdoktorer er en viktig ressurs for fakultetets forskningsvirksomhet. Fakultetet har et stort behov for rekrutteringsstillinger, både for å bidra til å holde oppe forskningsvirksomheten og doktorgradsproduksjonen, samt støtte opp om fakultetets rolle som viktig bidragsyter til forskning på de store samfunnsutfordringene og til å bidra inn mot forsknings-satsinger. Stipendiater og postdoktorer er også viktig for å sikre tilstrekkelig undervisningskapasitet ved fakultetet.

Tematiske stipendiatstillinger og postdoktorstillinger er viktig virkemiddel i styrking og utvikling av strategiske satsingsområder. Vi ber om å få tildelt rekrutteringsstillinger til følgende strategiske satsinger;

Klima og energiomstilling

Som et sentralt element i UiBs strategi opprettet fakultetet *Senter for klima og energiomstilling* (CET) i 2016. Senteret samler forskningsmiljøer på tvers av fagfelt for å forske på strategier, virkemiddel og veivalg for klima og energiomstilling i samfunnet – *societal transformation pathways*. Med grunnbevilgning fra Kunnskapsdepartementet på 6 mill. årlig er CET-senteret nå i stand til å være operativ som en 'hub' for forskning på klima og energiomstilling. For å ta det neste steget, og skape et verdensledende miljø på feltet er det utarbeidet en søknad om støtte fra BFS. En tildeling fra BFS vil styrke muligheten til å bruke potensialet som ligger i senterets eksisterende ressurser og nærheten til Bjerknessenteret til å skape et verdensledende forskningsmiljø på tema *societal transformation pathways*. Finansieringen fra BFS vil være viktig for at UiB skal kunne innfri sine store ambisjoner på dette feltet og muliggjør forskning på internasjonalt toppnivå. Internasjonale toppforskere vil bli rekruttert til senteret og tilbys faste forskerstillinger. En tildeling fra BFS vil forplikte UiB til å bidra med ressurser bl.a. i form av rekrutteringsstillinger.

Vi ber om å få tildelt to rekrutteringsstillinger som et bidrag til å følge opp UiBs forpliktelse ved en tildeling fra BFS.

IKT og samfunn

Det er et stort behov for økt kunnskap og kompetanse i IKT på alle områder i samfunnet fremover. IKT gir nye muligheter for innovasjon og utvikling og fører til store endringer i samfunnet. Den bidrar til nye løsninger som kan tas i bruk på de aller fleste samfunnsområder. IKT er blitt en grunnleggende infrastruktur i samfunnet og en vanlig del av vårt arbeids- og hverdagsliv.

Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024 påpeker at det er behov for å styrke IKT-forskningen, særlig sett i forhold til teknologiområdets betydning for å møte sentrale samfunnsutfordringer, særlig knyttet til informasjonssikkerhet, offentlig sektor og infrastruktur og helse og omsorg.

Fakultetet vil ta et ansvar for samfunnsnyttig IKT-forskning og utvikling av avansert IKT-kompetanse. En økende oppmerksomhet på samspillet mellom kultur, samfunn og teknologi gjør at en tverrfaglig tilnærming er hensiktsmessig.

Vi ber om å få tildelt en rekrutteringsstilling til å styrke forskningen på IKT og samfunn.

Globale samfunnsutfordringer (GSU) – migrasjon

Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner (IMER) er en viktig del av de globale samfunnsutfordringene, og behovet for migrasjonsrelatert forskning, undervisning og formidling er stort. IMER – nettverket ved UiB ønsker å bidra til UiBs strategiske prioritering GSU med sin toppkompetanse i migrasjonsspørsmål. IMER har eksistert kontinuerlig som et nettverk siden 1996. Forskergruppen har siden sin oppstart vært fremtredende både nasjonalt og internasjonalt, og ledet forskningsprosjekt med støtte fra både EU og NFR.

Fakultetet har en sterk tradisjon innen migrasjonsforskning der IMER-nettverket som har sitt tyngdepunkt ved SV-fakultetet, står sentralt. Fakultetet ønsker å bidra inn mot UiBs satsingsområde Globale samfunnsutfordringer, bl.a. gjennom satsing på IMER-forskningen. IMER ønsker i tiden fremover å ha en utvidet, mer stabil og inkluderende organisasjonsmodell for å sikre produktivitet, faglig utvikling, internasjonalisering og kvaliteten i en tid der migrasjon står sentralt på den nasjonale og internasjonale forskningsagendaen.

Vi ber om å få tildelt en rekrutteringsstilling for å styrke forskningen på migrasjon og etniske relasjoner

Faglig bredde og disiplinutvikling

Fakultetet har også behov for frie rekrutteringsstillinger for å sikre bredde i forskningen og opprettholde våre sterke fagdisipliner. Frie rekrutteringsstillinger er også viktig som bidrag til egenandeler i større forskningsprosjekt og til å støtte opp om talenter.

Vi ber om å få tildelt fem rekrutteringsstillinger til faglig bredde.

2.2.3 Behov for nye studieplasser

Masterprogram i medieproduksjon

I august 2017 startet fakultetet opp tre nye bachelorprogram med tilhørende masterprogram i medieproduksjon, med spesialiseringer i medie- og interaksjonsdesign, journalistikk og fjernsynsproduksjon. Fakultetet har de to siste årene fått tildelt til sammen 30 studieplasser i hhv kategori C og D øremerket de nye studieprogrammene i Media City Bergen. Dette gir grunnlag for finansiering av et minimumsnivå for oppstart og drift, men det vil være behov for flere studieplasser til studieprogrammene for at dette skal være bærekraftig på lenge sikt. Masterprogrammet i medieproduksjon er undervisningsintensivt og utstyrstungt og må finansieres i høye kategorier på linje med øvrige film- og fjernsynsutdanninger. Vi ber om å få tildelt nye studieplasser i høye finansieringskategorier for å sikre en tilstrekkelig finansiering for forsvarlig drift. I UiBs innspill til statsbudsjettet for 2018, ble 20 studieplasser i kategori A til masterprogram i medieproduksjon prioritert øverst av universitetsstyret.

Lektorutdanning i samfunnskunnskap

Et av de viktigste satsingene i Regjeringens strategi for å heve kvaliteten på fremtidens lærerutdanninger er å gjøre lærerutdanningen om til en femårig masterutdanning. Etterspørselen etter en 5-årig integrert lektorutdanning er stor, og det er særlig viktig å få dette på plass når kravet om master for alle lærere er innført i 2017. I dag finnes det ikke tilbud om integrert lektorutdanning i samfunnskunnskap på Vestlandet. Fakultetet ønsker å ta ansvar for å styrke den samfunnsvitenskapelige kompetansen i skolen gjennom å utdanne faglig dyktige samfunnsfagslærere. En søknad om oppretting av integrert lektorutdanning i samfunnskunnskap med master i sosiologi er oversendt til studieadministrativ avdeling for videre behandling. Opprettelsen av et 5-årig integrert lektorprogram forutsetter tildeling av nye fullfinansierte studieplasser. Vi ber om å få tildelt 20 fullfinansierte studieplasser i kategori D. Dette ble spilt inn i UiBs forslag til statsbudsjett for 2018.

Tabell 2 Oppsummert - forslag til tiltak utenfor rammen 2018

	Satsing – budsjett 2017	Tiltak utenfor rammen	Beløp *halvårsvirkning av rek.st.
1	Media City Bergen	Vitenskapelig utstyr: -styringskontroll og linjesystem -Forskningslab	1 500 000 1 000 000
2	Senter for klima- og energiomstilling (CET)	2 rekrutteringsstillinger	857 400
3	IKT og samfunn	1 rekrutteringsstilling	428 700
4	Globale samfunnsutfordringer - migrasjon	1 rekrutteringsstilling	428 700
5	Faglig bredde	5 rekrutteringsstillinger	2 143 500

2.3 Budsjett for instituttinntekter

Instituttene budsjetterer med kr 3 200 000 i eksterne inntekter i 2018. Dette er kan være refusjoner, frikjøpsinntekter, mv fra institusjoner utenfor UiB.

2.4 Budsjett for inntekter til avskrivninger

De store investeringene til utstyr knyttet til Media City Bergen er ennå ikke regnskapsført så en riktig beregning for avskrivningsinntektene i 2018 har vi ikke, men vurderingen så langt er kr 500 000.

3 Målsetning for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

De siste årene har SV-fakultetet hatt en sterk vekst i den eksternfinansierte aktiviteten. Prognosen for 2017 er på om lag kr 71 mill., noe som er en økning på 6 % i forhold til måltallet og en økning på 9 % i forhold til regnskap 2016. Sammenlignet med regnskap 2014 har fakultetet hatt en vekst på hele 46 %. Fakultetet har de siste årene jobbet langsiktig og målrettet for å øke BOA-aktiviteten, og har lyktes med å få finansiering til flere større prosjekter enn tidligere.

Videre framover ser vi at de eksisterende prosjektene vil ha en betydelig nedgang i aktivitet fra 2019/2020. Dette skyldes at flere prosjekter da er under avslutning. Dersom fakultetet skal klare å opprettholde en BOA-aktivitet på nåværende nivå, eller dersom vi skal få til en videre vekst, så er det svært viktig at fokuset på initiering av nye eksternfinansierte prosjekter fortsetter også i tiden framover.

I 2018 er måltall for fakultets samlede BOA-aktivitet kr. 82 mill. Dette er en økning på 21 % fra måltall 2017 og en økning på 15 % fra prognose 2017. Måltallet er basert på kontraktsfestede prosjekter, samt en forventning om noe tilvekst. Måltallet fordeler seg med kr 42 mill. fra Forskningsrådet, kr 11 mill. fra EU, kr 24 mill. fra andre bidragsytere og kr 5 mill. fra oppdrag.

I de kontraktsfestede prosjektene er det finansiering til om lag 50 årsverk i 2018. Av disse er 18 postdoktorårsverk, 12 stipendiatårsverk og 20 er andre årsverk. Flere av stillingene er ikke lyst ut eller besatt enda, og i det ligger det en risiko for forskyvning av oppstartstidspunkt.

Fakultetet har som målsetning å øke deknningen av de indirekte kostnadene. Men med Forskningsrådet som hovedfinansieringskilde og med en økende mengde prosjekter som ikke gir dekningsbidrag, er dette en langsom prosess.

Tabell 3 Budsjettforslag for BOA inntekter i 2018

Budsjettforslag BOA for Inntekter Det samfunnsvitenskapelige fakultet (tusen kr)	Budsjett 2017 inntekt for aktivitet	Prognose 2017 inntekt for aktivitet	Budsjett 2018 Inntekt for aktivitet	Endring fra budsjett 2017	Budsjett 2018 Fakturert inntekt
Forskningsrådet	37 000	37 000	42 000	5 000	42 000
EU	9 000	10 500	11 000	2 000	7 000
- forskning	9 000	10 500	11 000	2 000	7 000
- utdanning og annet	-	-	-	-	-
Andre bidragsytere	16 500	19 000	24 000	7 500	24 000
- statlige etater	3 000	5 000	4 000	1 000	4 000
- regionale forskningfond	-	-	-	-	-
- kommunale/fylkeskomm. etater	-	-	-	-	-
- organisasjoner	-	-	-	-	-
- gaveforsterkning	-	-	-	-	-
- gaver	4 000	4 000	3 000	-1000	3 000
- næringsliv/privat	500	500	1 500	1000	1 500
- stiftelser	8 000	9 000	15 000	7 000	15 000
- øvrige	1 000	500	500	-500	500
Oppdrag	4 500	5 000	5 000	500	5000
Sum	67 000	71 500	82 000	15 000	78 000

3.1 Bidrag fra Forskningsrådet

Måltall for aktivitet finansiert av Forskningsrådet i 2018 er kr 42 mill., en vekst på kr 5 mill. fra foregående år. Forskningsrådet er fakultetets klart største finansieringskilde. Spesielt Institutt for informasjons- og medievitenskap har hatt en svært høy vekst i prosjektaktivitet finansiert av Forskningsrådet de siste to årene, men også flere av de andre instituttene har nye prosjekter under oppstart.

3.2 Bidrag fra EU

Måltall for aktivitet finansiert av EU i 2018 er kr 11 mill. Fakultetet har de siste årene hatt et spesielt fokus på tiltak som skal resultere i større tilslag på EU-prosjekter, og dette arbeidet har gitt gode resultater. På slutten av 2016 fikk vi tilslag ett nytt ERC Consolidator Grant, ett nytt koordinator-prosjekt under Societal Challenge 6 i Horizon 2020 og et nytt partner-prosjekt under Sustainable Food Security i Horizon 2020. I tillegg har vi 6 andre pågående prosjekter, ett av disse er et ERC Advanced Grant. I måltallet inngår en forventning om ytterligere tilslag i 2018.

3.3 Andre bidragsinntekter

Måltall for aktivitet finansiert av Andre bidragsytere i 2018 er kr 24 mill. Denne kategorien inkluderer bidrag fra blant annet BFS, Statoil (Akademia-avtalen) SIU, Norad og Sparebanken Vest. Bergen Forskningsstiftelse finansierer over 60 % av prosjektaktiviteten under denne finansieringskilden. Måltallet forutsetter at det i oppnås finansiering til nye prosjekter.

3.4 Oppdrag

Måltall for oppdragsaktivitet i 2018 er kr 5 mill. Som tidligere er det Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap som de største oppdragsprosjektene ved fakultetet. I tillegg har Institutt for informasjons- og medievitenskap ett pågående prosjekt. Utover dette forutsettes det noe tilvekst.

3.5 Vekstpotensiale

Det er fakultetets vurdering at det er et potensiale for vekst for den eksternt finansierte virksomheten i våre fagmiljøer.

Eksternt finansierte prosjekter er en viktig kilde til økt forskningsaktivitet i fagmiljøene, i tillegg bidrar de ofte til verdifull nettverksbygging. Prosjektene gir også rom for flere doktorgrader og postdoktorer, og er dermed en viktig kilde til et styrket rekrutteringsgrunnlag. Derfor har fakultetet, i tillegg til de tiltakene som er innført sentralt, innført flere tiltak lokalt for å få til en vekst. Her kan nevnes prioritering av fakultetets rekrutteringsstillinger til å inngå som egeninnsats i prosjektene, midler satt av til å bygge ERC-kandidater, samt at det er satt av forskningsstrategiske midler i budsjettet til å utvikle større prosjektsøknader. I tillegg har fakultetsstyret vedtatt et tiltak for å belønne forskere som får tilslag på større prosjektsøknader. Det å identifisere nye søkere, motivere og støtte opp om dem, er et viktig arbeid som også vil ha høy prioritet i tiden framover. Fakultetet har store forventninger om at ytterligere prosjekter vil springe ut satsingene DIGSSCORE, CET og MCB, samt grunnlaget lagt ved en betydelig forskningsinnsats innen VAM, spesielt trygdeforskning og IMER, og innen globale samfunnsutfordringer.

Fakultetets vekstpotensiale innenfor BOA ligger i at vi fortsetter å lykkes med det arbeidet som er satt i gang, og at kvaliteten på søknadene som sendes øker slik at de blir mer konkurransedyktige. I tillegg må vi klare å motivere flere forskere til å søke eksternt finansiering.

4. Langtidsbudsjett

Universitetets høye grad av faste kostnader fordrer langsiktig styring. Det legges derfor opp til større grad av langtidsvurderinger i budsjettarbeidet fremover. Budsjettprosessen er knyttet opp til gjennomføring av strategien, og langtidsbudsjettene blir et viktig verktøy for å koble mål, tiltak og ressursinnsats over tid. Fakultetet er i budsjettforslaget for 2018 bedt om å utarbeide langtidsbudsjett for de neste 5 årene som skal gi et bilde av antatt utvikling for inntekter innen grunnbevilgningen og den eksternt finansierte aktiviteten og hvordan de samlede ressursene er tenkt allokert. Langtidsbudsjettet som leveres skal være i balanse, dvs inntekter og kostnader skal være like store.

Tabell 4. Langtidsbudsjett for 2018 - 2022

Grunnbevilgninga	2018	2019	2020	2021	2022
KD-inntekter	285 143	294 713	311 868	326 269	335 643
Instituttinntekter	3 191	3 269	3 349	3 431	3 514
Investeringar	2 627	2 784	2 951	3 069	3 192
Lønnskostnader	214 247	220 095	233 342	244 516	250 707
Andre driftskostnader	45 621	48 358	51 259	53 310	55 442
Interne transaksjonar	25 840	26 744	27 664	28 806	29 816
Sum	0	0	0	0	0
BOA-aktivitet	2018	2019	2020	2021	2022
Oppdrag	5 000	5 050	5 151	5 306	5 412
NFR	42 000	42 420	43 268	44 566	46 349
EU	11 000	11 550	11 897	12 253	12 866
Andre	24 000	24 720	25 214	25 971	27 269
Sum	82 000	83 740	85 530	88 096	91 896
BOA kostnader	2018	2019	2020	2021	2022
Investeringar					
Lønnskostnader	46 350	47 257	48 266	49 714	51 826
Andre driftskostnader	20 500	20 935	21 383	22 024	22 974
Interne transaksjonar	15 150	15 548	15 882	16 358	17 096
Sum	82 000	83 740	85 530	88 096	91 896

4.1 Inntektene

Fakultetet har i vedlagte langtidsbudsjett forsøkt å stipulere en inntektsutvikling frem i tid. Studiepoengproduksjonen vil være den viktigste inntektskilden. Fakultetet har i dag ca. 3 600 aktive studenter, disse produserte i gjennomsnitt 42 studiepoeng i 2016 mot 42,5 året før. I 2016 uteksaminerte fakultetet 559 grader mot 626 i 2015. Fakultetet har stort fokus både på rekruttering og økt gjennomføring og en rekke tiltak er satt i verk. I langtidsbudsjettet har vi lagt til grunn en gjennomsnittlig vekst i studiepoengproduksjonen på ca. 3 % pr år. I det ligger det en målsetting om å øke den gjennomsnittlige produksjonen pr student til 45 studiepoeng, samt å øke gjennomføringsgraden som gir en høyere gradsproduksjon. Vi har også lagt til grunn en vekst i antall studenter på utveksling. Fakultetet har også økt prognosen for flere uteksaminerte doktorgradskandidater. Dette begrunnes både med tiltak som er satt i verk for å redusere frafallet, samt at veksten i BOA-aktiviteten gir flere eksternt finansierte PhD-kandidater. Antall doktorgrader var 28 i 2015, men bare 19 i 2016, I langtidsbudsjettet er det lagt til grunn i gjennomsnittlig doktorgradsproduksjon på 26 kandidater pr år.

Fakultetet jobber også med å få flere studieplasser i høyere kategorier og har i langtidsbudsjettet lagt inn en forventning om 20 nye plasser i kategori A til masterprogrammet i medieproduksjon og 20 plasser i kategori D til integrert lektorutdanning.

Studieplasser i kategori A til masterprogrammet i medieproduksjon, ble spilt inn fra UiB som første prioritet til statsbudsjettet for 2018. En god finansiering av de nye studieprogrammene har stor betydning for inntektssiden.

Fakultetet har de siste årene iverksatt flere tiltak for å øke BOA-aktiviteten; et arbeid vi så langt har sett gode resultater av. Fakultetet har hatt en betydelig økning i BOA-aktiviteten de tre siste årene med en vekst på 46 %. Som langtidsbudsjettet viser, er ambisjonen å oppnå en videre vekst. Vi har lagt til grunn tilslag på nye og større prosjekter etter hvert som de nåværende prosjektene avsluttes. Dette kan være en SFF/ SFI, flere større EU-prosjekter eller andre prosjekter av tilsvarende størrelse. Samlet legges det opp til en gjennomsnittlig årlig vekst på 5 % pr år i årene 2018 – 2022. Langtidsbudsjettet forutsetter at det målrettede arbeidet med å øke BOA-aktiviteten fortsatt må ha høy prioritet. Det anslås at om lag 57 % av BOA-inntektene går til å dekke direkte lønnskostnader. Prosjektene finansierer i all hovedsak vitenskapelig årsverk, og det forventes at over 50 % av årsverkene er knyttet til rekrutteringsstillinger.

Fakultetets publikasjonsaktivitet har hatt en betydelig vekst de senere årene. Det er en målsetting å øke publikasjonsaktiviteten totalt, og særlig å stimulere til publisering i de beste publikasjonskanalene (nivå 2) for både tidsskrifter og forlag. Flere av instituttene har lokale incentiv-ordninger for å stimulere til økt publisering. I langtidsbudsjettet har fakultetet tatt høyde for en mindre økning hvert år.

4.2 Kostnadene

SV-fakultetet har 80 % av budsjettet som lønn, og all fastlønn ligger på fakultetsnivå. Det er lite innsparingspotensial på driftssiden da den består av løpende drift hvorav husleien er den største enkeltposten. Instituttene får tildelt sin driftsbevilgning basert på oppnådde resultater innen utdanning og forskning. Det at all fastlønn håndteres av fakultetet gir et stort handlingsrom. Det gir fakultetet mulighet til å trekke inn en ledig stilling ved et institutt ved avgang og vurdere om den skal re plasseres eller omfordele det til et annet institutt/strategisk tiltak. Både strategiske og økonomiske vurderinger legges til grunn.

Basert på modell for langtidsbudsjettering har fakultetet har i perioden 2018 – 2022 ca. 26 fast ansatte som går av med pensjon eller annen avgang gitt en aldersgrense på 70 år for vitenskapelige og 65 for teknisk/administrative. Gitt det den inntektsutviklingen som er lagt til grunn i langtidsbudsjettet vil alle stillingene i perioden kunne re plasseres og det vil også være rom for noe vekst.

Avgang i stillinger kan være krevende, men gir også en mulighet for å gjøre strategiske prioriteringer, både i form av prioriteringer mellom lønn og drift, og i forhold til tildeling av nye stillinger. Utlysning av og innretning på nye stillinger vil være et viktig virkemiddel for å nå fakultetets strategiske mål. På forskningssiden innebærer dette en mulighet til å bygge internasjonalt ledende forskningsmiljøer, skape nye tilnærminger til globale problemstillinger, ivareta disiplinær kvalitet og faglig bredde, samt drive nyskapende metode og teoriutvikling. Som et utdanningsintensivt fakultet er det også viktig å sikre at vi forvalter studietilbudene våre på en god måte. Vi må derfor også bruke handlingsrommet til å bygge sterke fagmiljø som kan tilby god utdanning og et godt læringsmiljø, god kobling mellom utdanning og forskning og med fokus på høy studiekvalitet.

Å rekruttere inn de beste fagpersonene i alle stillinger er et viktig virkemiddel i fakultetets strategiplan. Hvorvidt vi lykkes med dette vil ha stor betydning for fakultetets evne til å bruke handlingsrommet fremover til å nå strategiske mål. Å jobbe med rekruttering vil derfor ha høy prioritet ved fakultetet fremover.

Fakultetet har for tiden ca. 21 årsverk i midlertidige engasjement. Disse er vikarer ved sykdom/permisjoner og ekstra ressurser ved instituttene som bl.a. undervisningsassistenter. Fakultetet har stort fokus på å få ned bruken av midlertidig ansatte og jobber bevisst med å finne frem til gode langsiktig løsninger. Videre blir det viktig å følge opp digitaliseringen, videreutvikle de administrative tjenestene og sikre god ressursutnyttelse av disse.

5. Strategiske satsingsområder

Den faglige virksomheten til UiB er rettet inn mot mange forskjellige områder, der universitetets strategiske satsingsområder inngår. I tabellen under viser fakultetets allokering av ressurser til områdene Marin, Klima, Energi, Globale samfunnsutfordringer, andre områder.

Vitenskapelige årsverk (underv.- forskn.)	Marin		Klima		Klima- Energiomst.		Globale samfunnsutfor.		Andre områder		Sum vit. Årsverk							
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017						
Antall årsv. involvert i et område	0,50	0,50	11,20	10,10	13,00	13,13	51,38	51,58	158,39	160,59	234,47	235,90						
Prof./førsteam./førstest.	0,50	0,50	4,90	4,90	3,80	3,80	26,31	27,36	83,04	86,84	118,55	123,40						
Andre fast vit.ansatte					0,20	0,40	1,60	1,60	3,20	3,20	5,00	5,20						
Postdoktorer			1,00	1,00	1,40	1,60	7,17	4,17	20,10	20,53	29,67	27,30						
Stipendiater			4,60	3,50	6,60	5,80	15,50	16,50	47,65	42,30	74,35	68,10						
Forskere			0,70	0,70	1,00	1,53	0,80	1,95	4,40	7,72	6,90	11,90						
Tillegg tabell 7: Årsverk overlappende med:																		
	Marin	2016	2017	Klima-Klima	2016	2017	Klima-Energiomst	2016	2017	Globale samfunns	2016	2017	Andre områder	2016	2017	Sum vit. Årsverk	2016	2017
Marin				1,00	1,00					1,00	1,00					2,00	2,00	
Klima-klima																-	-	
Klima-energi																-	-	
Global																-	-	
sum overlapp				1,00	1,00					1,00	1,00					2,00	2,00	
Totalt for område inkl. overlappende ressurser	0,50	0,50	12,20	11,10	13,00	13,13	52,38	52,58	158,39	160,59	236,47	237,90						

Vi ser at hovedvekten av stillingene ved fakultetet er innenfor «Andre områder», dvs områder som ikke er definert som UiBs satsingsområder. SV-fakultetet er et breddefakultet der disiplinene står sterkt og de aller fleste stillinger blir lyst ut åpne innenfor det aktuelle fagområdet. Innenfor satsingsområdene har fakultetet en klar overvekt av stillinger på satsingsområdet «Globale samfunnsutfordringer». Fakultetet har også allokert ressurser til klima og klima- og energiomstilling. Dette er et felt som vil vokse ved oppbyggingen av CET.